

ЧИРКОВ С.О., здобув.

Наук. кер.: Солоха Д.В., к.е.н., доц.

Донецький державний університет управління,

м. Донецьк

ЕКОЛОГІЧНЕ ІНВЕСТУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Розглянута екологічна ситуація у регіоні, проаналізовані екологічні платежі, які фактично сплачені за забруднення навколишнього природного середовища підприємствами Донецької області.

Актуальність. Сьогодні найбільш пріоритетним є напрямок випуску екологічної продукції, яка усе більше користується попитом на світовому ринку, тому її випуск вітчизняними підприємствами дозволить їм гідно конкурувати.

Мета дослідження. Обґрунтування залучення й використання екологічних інвестицій та аналіз екологічних платежів підприємств Донецької області.

Основна частина. Для того, щоб підприємство було конкурентоспроможним на внутрішньому та світовому ринках, потрібно випускати продукцію, яка б відповідала світовим екологічним нормам та стандартам. Для цього потрібно залучати екологічні інвестиції. На нашу думку, екологічні інвестиції для стратегічного розвитку підприємств – це інвестиції, які спрямовані на розвиток та модернізацію виробничо-технологічного процесу із впровадженням або використанням інноваційних технологій виробництва та виробничо-технологічних процесів для зменшення негативної антропогенної та техногенної дії на навколишнє середовище [1].

Найбільший вплив як на навколишнє середовище, так і на демографічне положення мають викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря. Хоча підприємства і сплачують екологічні платежі, але це замало для покращення соціально-економічного та екологічного положення у регіоні. Дато тлумачення екологічних платежів: Екологічні платежі – включають збори за забруднення навколишнього природного середовища, що справляються за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними та пересувними джерелами забруднення, скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти та розміщення відходів, штрафи за адмінправопорушення в галузі охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів, позови (претензії) про відшкодування збитків і витрат, заподіяних в результаті порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища [2].

Більшість екологічних платежів сплачують стаціонарні джерела забруднення - підприємство, цех, агрегат, установка або інший нерухомий

об'єкт, що зберігає свої просторові координати протягом певного часу і здійснює викиди забруднюючих речовин в атмосферу та/або скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти; та пересувні джерела забруднення - транспортні засоби, рух якого супроводжується викидом в атмосферу забруднюючих речовин.

Проаналізуємо екологічні платежі, які були фактично сплачені підприємствами, організаціями та установами у Донецькій області за 7 попередніх років (див. таблицю) [2, 3].

Таблиця

Екологічні платежі, які фактично сплачені підприємствами, організаціями, установами за забруднення навколишнього природного середовища (тис. грн)

Область	Рік						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Донецька область	85064	187592	228017	242720	233159	303967	461067

Як ми бачимо з наведених даних, то динаміка екологічних платежів у цілому має тенденцію до стабільного зростання, усе це більш наочно зображено на рисунку

Екологічні платежі за забруднення навколишнього природного середовища

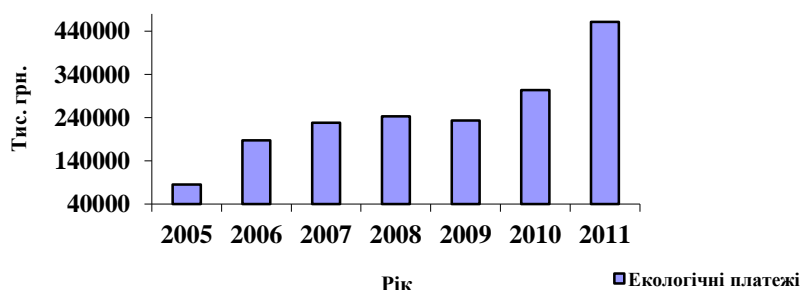

Рисунок. Динаміка екологічних платежів за забруднення навколишнього середовища

Усе це залежить, на наш погляд, від головних чинників, які є основним джерелом екологічних платежів, тобто застаріла технологія виробництва продукції, зношеність основних виробничих потужностей, як наслідок цього невідповідність світовим екологічним нормам та стандартам, й зменшення чисельності замовників. Екологічні інвестиції дозволяють підприємству зменшити екологічні платежі та покращити свій імідж на ринку, як підприємство, що випускає екологічно орієнтовану продукцію.

Тобто, існує певна залежність: екологічні інвестиції – впровадження інноваційних технологій виробництва – відповідність світовим екологічним нормам та стандартам – зменшення викидів – зменшення

екологічних платежів – покращення іміджу підприємства – збільшення чисельності замовників – збільшення прибутку – окупність інвестицій. У спрощеному варіанті ця схема буде мати наступний вигляд: екологічні інвестиції – зменшення екологічних платежів – збільшення прибутку – окупність інвестицій.

Екологічні інвестиції дозволяють підприємству отримати більше прибутку, на нашу думку, за рахунок двох важливих факторів: впровадження новітніх технологій виробництва й зменшення екологічних платежів.

Висновки. Таким чином, розглянувши усе вищезазначене, ми можемо впевнено сказати, що екологічне інвестування діяльності підприємства дозволить йому конкурувати як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Впровадження інноваційних технологічних процесів виробництва позитивно буде відображено у зменшенні викидів у навколишнє природне середовище та зменшить їх антропогенну дію, це у свою чергу позначиться на сумі екологічних платежів.

Ще один чинник, який відіграє важливу роль для підприємства, – демографічна ситуація. Покращення соціальних умов й умов праці вплине на народжуваність, міграцію населення, кількість кваліфікованих робітників і як наслідок цього – стабільної роботи підприємства. Отже екологічні інвестиції – і це інвестиції, які позитивно впливають на соціальне, демографічне, економічне становище на підприємстві й регіону у цілому, а й на навколишнє природне середовище, яке теж впливає певною мірою на інші показники соціально-економічного положення підприємства.

Бібліографічний список

1. Чирков С.О. Екологічні інвестиції як чинник розвитку підприємств // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Стратегічний розвиток національної економіки, регіонів і підприємств». Т 5.- С. 414-419. <http://confer-dsum.ucoz.ua/>.

2. Статистичний щорічник Донецької області за 2008 рік / за ред. О.А. Зеленого .- Донецьк, 2009 - 495 с.

3. Статистичний щорічник Донецької області за 2011 рік / за ред. О.А. Зеленого .- Донецьк, 2012 - 502 с.